

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

والنتین کاتاسانوف* (Valentin Katasonov)

برگردان: ا. م. شیری

۱۷ می ۲۰۲۳

آنچه می توان به سلاح اصلی بریکس+ تبدیل شود

گروه بریکس باید به یک کارتل بین‌المللی تبدیل شود

اتحاد روسیه، برازیل، هند، چین و افریقای جنوبی عمدتاً غیررسمی است. نه دفتر مرکزی دارد، نه دبیرخانه، نه منشور. با این حال، در چارچوب بریکس یک سازمان بین‌المللی تمام عیار- بانک جدید توسعه، که با سرمایه ۱۰۰ میلیارد دلار در شانگهای مستقر است، به عنوان جایگزین صندوق بین‌المللی پول وجود دارد. با وجود این، هیچ اولویت مشخصی برای اقدام وجود ندارد. هیچ نیازی هم به صحبت در مورد یکپارچگی تجاری و اقتصادی نیست. اگر روسیه، چین و هند همسایه هستند، اما برازیل و افریقای جنوبی تقریباً در آن سوی کره زمین واقع‌اند.

اخیراً صحبت‌های زیادی در مورد امکان ایجاد واحد پولی بریکس شنیده می‌شود. نگرش من نسبت به این پروژه نسبتاً مشکوک است. حتی اگر چنین ارزی ایجاد شود، تنها بر پایه یکپارچگی تجاری و اقتصادی نزدیک می‌تواند به خواست واقعی تبدیل شود.

در سال‌های اخیر، تعدادی از کشورهای خارج از دایره «میلیاردرهای طلایی» علاقه‌مندی خود را به بریکس نشان داده‌اند. در سال ۲۰۱۸، جیم اونیل، خالق حروف اختصاری بریکس در مقاله «چگونه ۱۱ بعدی می‌تواند اقتصاد جهانی

را تقویت کند»، ۱۱ نامزد احتمالی برای عضویت در گروه بریکس (گروه «ان-۱۱») را نام برد. وی خاطر نشان کرد: در مجموع حدود ۱.۵ میلیارد نفر در کشورهای گروه «ان-۱۱» زندگی می‌کند و تولید ناخالص داخلی اسمی این کشورها حدود ۶.۵ تریلیون دلار است. وی همچنین گفت: «اگرچه جمعیت کشورهای گروه ۱۱ کمی بیشتر از چین یا هند است، اما اقتصاد آن‌ها تقریباً نصف اقتصاد چین و بزرگتر از اقتصاد جاپان و دو برابر بیشتر از اقتصاد هند است». موضوع گسترش عضویت در گروه بریکس سال گذشته از سوی چین مطرح شد و وظیفه تعیین معیارهایی را که اعضای جدید باید رعایت کنند، مشخص کرد. در ماه اگست، در پانزدهمین اجلاس سران بریکس در افریقای جنوبی، موضوع پذیرش اعضائی در گروه بریکس به صورت اساسی‌تر مورد بحث قرار خواهد گرفت. به احتمال زیاد، در مورد پذیرش اعضای جدید به بریکس تصمیم‌گیری خواهد شد.

مقامات افریقای جنوبی که امسال ریاست بریکس را بر عهده دارد، گفتند که تقریباً ۲۲ کشور رسماً تمایل خود را برای عضویت در این گروه ابراز کرده‌اند. فهرست کاملی از کشورهای که مایل به پیوستن به بریکس هستند، علنی نشده است. اما از ایران، ارجنتاین، الجزایر، مصر، امارات، بحرین، اندونزیا نام بردند. همچنین گفته شد که دو کشور از شرق افریقا و یک کشور از غرب افریقا خواهان پیوستن به بریکس هستند. برخی کارشناسان از مکزیکو، ونزوئلا و ترکیه نیز نام می‌برند.

علاقه‌مندی برای پیوستن به بریکس از سوی تعدادی از کشورها، به ویژه پس از ۲۴ فبروری سال گذشته افزایش یافته است. غرب جمعی یک جنگ اعلام نشده علیه روسیه به راه انداخته است و همین جنگ را می‌تواند علیه هر کشور دیگر خارج از دایره «میلیاردرهای طلائی» آغاز کند. **کشورهای حاشیه‌داری سرمایه‌داری جهانی لزوم اتحاد را درک می‌کنند.**

برخی معتقدند که گسترش گروه بریکس منجر به تغییرات اساسی در اقتصاد جهانی خواهد شد. در سال گذشته، سهم کشورهای بریکس در تولید ناخالص داخلی جهان از سهم جی-۷ فراتر رفت: ۳۱.۵ درصد در مقابل ۳۰.۷ درصد. برخی کارشناسان تخمین می‌زنند که با توجه به پذیرش اعضای جدید، سهم بریکس در تولید ناخالص داخلی جهان می‌تواند تا ۴۰ درصد افزایش یابد. این، نزدیک به دستیابی به برابری اقتصادی با کشورهای غرب جمعی است. بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، سهم امریکای شمالی و کشورهای اتحادیه اروپا کمی بیش از ۴۰ درصد تولید ناخالص داخلی جهان است، اما کشورهای بریکس+ از نرخ توسعه اقتصادی بالاتری نسبت به کشورهای غربی برخوردار هستند. بنابراین، طبق نتایج سال گذشته، رشد تولید ناخالص داخلی جی-۷ به ۱.۹ درصد و کشورهای بریکس به ۷.۸ درصد رسید.

با این حال، اگر منافع سیاسی گسترش گروه بریکس مشهود باشد، در مورد سود اقتصادی آن جای تردید وجود دارد. با این وجود، گسترش بریکس می‌تواند نتایج نسبتاً سریعی در حوزه اقتصادی نیز به همراه داشته باشد. این واقعیت که گسترش بلوک بریکس موقعیت آن را در استخراج و صادرات بسیاری از منابع طبیعی تقویت خواهد کرد، ممکن است نقش تعیین‌کننده بازی کند.

بر اساس گزارش بریتیش پترولیوم برای سال ۲۰۲۰، امریکای شمالی و اروپا ۱۴.۴ درصد، بریکس ۸.۹ درصد از اکتشاف ذخایر نفت جهان را به خود اختصاص دادند. با این حال، پیوستن فقط عربستان سعودی با در اختیار داشتن ۱۷.۲ درصد از ذخایر نفت جهان به بریکس، تعادل پتانسیل‌های نفتی را به طرز چشمگیری به نفع بریکس تغییر خواهد داد و از نظر ذخایر گاز طبیعی، گروه بریکس، حتی قبل از گسترش گروه (۲۵.۳٪ در سال ۲۰۲۰)، بسیار فراتر از امریکای شمالی و اروپا (۹.۱٪) بود.

البته از نظر تولید، نسبت‌ها برای کشورهای غربی سودمندتر از بریکس است. با این حال، این سود موقتی است. کارشناس، ایلقار محمودوف در مقاله «گسترش بریکس – هسته نظم نوین جهانی؟» خاطرنشان می‌کند که کشورهای غربی ذخایر نفت و گاز خود را به سرعت مصرف می‌کنند.

در حال حاضر بین بریکس و کشورهای اوپک پلاس استراتژی‌ها در بخش انرژی هماهنگ می‌شود. به گفته کارشناسان، با عضویت ایران، عربستان سعودی، بحرین، امارات، مکزیکو، ونزوئلا و تعدادی دیگر از کشورها در بریکس، بریکس پلاس بیش از ۷۰ درصد تولید نفت، بیش از ۶۰ درصد گاز طبیعی و بیش از ۸۰ درصد تولید زغال سنگ را کنترل خواهد کرد.

در صورت گسترش بریکس، این گروه استخراج و صادرات بیشتر منابع دیگر را نیز کنترل خواهد کرد. به عنوان مثال، استخراج آهن را در نظر بگیرید. از نظر استخراج سنگ آهن، چین در ردیف اول رتبه‌بندی جهانی، هند در ردیف دوم و برازیل در ردیف سوم قرار دارد. روسیه و افریقای جنوبی در رده‌بندی جهانی به ترتیب ردیف‌های پنجم و هفتم را به خود اختصاص می‌دهند. در آغاز این دهه، کشورهای بریکس تقریباً دو سوم آهن جهان را تولید می‌کردند. اما در میان نامزدهای عضویت در بریکس، کشورهای مکزیکو، ایران، ترکیه، مصر و غیره جایگاه‌های نسبتاً بالایی در تولید آهن دارند. بریکس + اکثریت قریب به اتفاق تولید آهن در جهان را کنترل خواهد کرد!

اشاره به منبع دیگری که بریکس در حال حاضر سهم قابل توجهی در تولید جهانی آن دارد، لازم است. این منبع، طلا است و سه کشور از پنج کشور عضو بریکس (چین، روسیه، افریقای جنوبی) استخراج کنندگان عمده این فلز گرانبها هستند. سهم آن‌ها در تولید جهانی طلا در سال‌های مختلف بین ۲۵ تا ۳۰ درصد متغیر بوده است. در میان نامزدهای عضویت در بریکس، کشورهای استخراج‌کننده بسیار بزرگ طلا، از جمله، اندونزی وجود دارد (با بیش از ۱۰۰ تن تولید سالانه).

بنابراین، امروز بریکس به لحاظ ذخایر، تولید و صادرات بسیاری از منابع طبیعی جایگاه قدرتمندی دارد و فردا ممکن است این موقعیت‌ها حتی قوی‌تر بشوند. فقط باید از هماهنگی اقدامات کشورهای عضو در زمینه استخراج و صادرات منابع اطمینان حاصل شود. اگر همه چیز به نام درست خود خوانده شود، گروه بریکس باید به یک کارتل بین‌المللی تبدیل شود.

برگرفته از: [وبگاه بنیاد فرهنگی سنتراتیویک](#)

۲۶ اردیبهشت-ثور ۱۴۰۲

*پروفسور، دکتر علوم اقتصادی، مدیر مرکز پژوهش‌های اقتصادی «شاراپوف» فدراسیون روسیه، پژوهشگر مسائل پشت صحنه